

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2 Kar	Történelem és Filozófia Kar
1.3 Intézet	Magyar Történelmi Intézet
1.4 Szakterület	Történelem
1.5 Képzési szint	Alapképzés (BA)
1.6 Szak / Képesítés	Történelem

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Bevezetés a régészetbe HLM1207						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Petruţ Dávid egyetemi adjunktus						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	-						
2.4 Tanulmányi év	III.	2.5 Félév	6	2.6. Értékelés módja	Kollokvium	2.7 Tantárgy típusa	Szaktantárgy/kötelező

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	2	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	0
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	24	melyből: 3.5 előadás	24	3.6 szeminárium/labor	0
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					20
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					30
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					0
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					10
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama					62
3.8 A félév össz-óraszama					86
3.9 Kreditszám					4

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	• Nincsenek
4.2 Kompetenciabeli	• Nincsenek

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> • Kötelező jelenlét • Multimédia vetítési lehetőségek, internet kapcsolat
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • A régészeti kutatás sajátos módszereinek elsajátítása • A különböző információk egybevetése • Az információk értelmezése • A régészeti leletek leírása, értelmezése • A régészeti dokumentáció elkészítése (rajzok, metszetek, alaprajzok, regiszterek, stb.)
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • Egy régészeti kutatási projekt összeállítása a szakmai követelményeknek megfelelően • Kritikai hozzáállás a kutatásokat illetően, a továbbkutatási lehetőségek felismerése • Továbbképzési indíttatás • Esettanulmányok feldolgozása és értékelése • Kutatási projektekből való részvétel

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • Az előadás főleg elméleti felkészítést ad a hallgatóknak, ami megalapozza a terepen való munkát. A hallgatók megismerkednek a feltárási módszerekkel, a lehetséges régészeti leletekkel, az információk rögzítésének követelményeivel, a dokumentáció elkészítésével, az anyagfeldolgozás módszereivel, a leletek tárolásával, tudományos értékesítési lehetőségekkel.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • A régészeti eljárások megismerése • Más tudományágak eredményeinek felhasználása • Tudományos dolgozat elkészítése

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés (tematika, könyvészet, követelmények)	Előadás	
2. A régészeti episztemológia	Előadás	
3. A régészeti gondolkodás és gyakorlat története az ókortól napjainkig	Előadás	
4. A régészet tárgya: alapfogalmak, források, módszerek	Előadás	
5. A lelőhely beazonosítás és az előzetes terepmunka	Előadás	
6. A régészeti terepkutatás: tervásatás, próba és mentő régészeti feltárás, adatrögzítés, ásatási dokumentáció	Előadás	
7. A leletfeldolgozás, konzerválás, restaurálás, rekonstrukció	Előadás	
8. A relatív keltezés: rétegtan, tipokronológia,	Előadás	

szeriáció		
9. Az abszolút keltezés: naptárak és királylisták, keresztdatálás, dendrokronológia, radiokarbon (szénizotóp), termoluminiszcencia	Előadás	
10. A régészet háttértudományai I: környezetrégészet, településrégészet, háztartásrégészet, temetőrégészet	Előadás	
11. A régészet háttértudományai II: archeometria, archeozoológia, biológiai antropológia	Előadás	
12. A régészeti értelmezés lehetőségei	Előadás	

Könyvészet

- Bartos-Elekes Zs., Bevezetés a térképészetbe egyetemi hallgatóknak, Kolozsvár 2007.
- Bartosiewicz L., Régenvolt háziállatok. Bevezetés a régészeti állattanba, Budapest 2006.
- Bârză, Ligia: *Arheologie generală*. București, 1991
- Cârciumar, Marin: *Peleoetno-batânica*. Iași, 1996
- Ciută, Marius-Mihai: *Metode și tehnici moderne de cercetare în arheologie. Note de curs*. Alba Iulia, 2003
- Detrekői Ákos–Szabó György: *Bevezetés a térinformatikába*. Budapest, 1995
- Gyenis Gy., Hajdu T., Emberré válás. Az ember biológiai és kulturális evolúciója, Budapest 2017.
- Kiszely István: *Sírok, csontok, emberek*. Budapest, 1976
- László A., *Introducere în arheologie*, Iași 2006.
- László A., *Keltezés a régészetben. A radiokarbon kormeghatározás*, Kolozsvár 2008.
- Luca, Sabin Adrian: *Arheologie generală. Note de curs*. I. Alba Iulia, 1999
- Molnár Zs., *A kőkortól a bronzkorig. Az ősrégészeti kutatás elméleti alapjai*, Kolozsvár 2014.
- Müller R. (főszerk.), *Régészeti kézikönyv*, Budapest 2011.
- Răchet, Guy: *Universul arheologic*, I-II. București, 1977
- Renfrew, C., *A civilizáció előtt. A radiokarbon-forradalom és Európa őstörténete*, Budapest 1995.
- Renfrew, C., Bahn, P., *Régészet. Elmélet, módszer, gyakorlat*, Budapest 2005.
- Selmeczi László: *Régészeti alapismeretek néprajz szakos egyetemi hallgatók számára*. Debrecen, 1993
- Udrescu, Mircea–Bejenaru, Luminița–Hrișcu, Carmen: *Introducere în arheozoologie*. Iași, 1999
- Unger J., *Bevezetés a térképészetbe*, Szeged 2004.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- Régészet tevékenység szakintézményekben, erre szakosodott munkaterületeken,
- Kulturális örökségvédelem, turizmus

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Az előadás anyagának és a könyvészetnek az ismerete	Kollokvium (C) a kurzusanyagból és a kötelező könyvészetből	100%

10.5 Szeminárium / Labor			
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei	<ul style="list-style-type: none">• Minimum az ötös osztályzat elérése• a kötelező jellegű irodalom ismerete		

Kitöltés dátuma

2020.03.2020

Előadás felelőse

Dr. Petruț Dávid egyetemi adjunktus

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2020.03.31

Intézetigazgató

Dr. Nagy Róbert-Miklós egyetemi docens

